

Jaarverslag 2004/2005

JAARVERSLAG KONINKLIJK NIVRA 2004/2005

Inhoud

Verslag Algemeen Bestuur	Vanaf blz.
1. Algemeen	3
2. Resultaat	6
3. Financiële positie	7
4. Kerncijfers	8
5. Vooruitblik	9
Jaarrekening 2004/2005	
Balans per 31 augustus 2005	11
Staat van baten en lasten over boekjaar 2004/2005	13
Toelichting	14
Overige gegevens	26

Algemene Ledenvergadering van het
Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants
Postbus 7984
1008 AD AMSTERDAM

Amsterdam, 14 november 2005

Mevrouw, mijnheer,

VERSLAG ALGEMEEN BESTUUR

1. Algemeen

Het verslagjaar 2004-2005 heeft voor alles in het teken gestaan van de komende wijzigingen in het toezicht op accountants. Kort voor het einde van het verslagjaar werd de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), na stevige politieke discussie en aanvullend advies, door de Tweede Kamer aangenomen. Daadwerkelijke invoering ervan is voorzien voor de eerste helft van 2006, als ook de Eerste Kamer zich ermee kan verenigen. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is als uitvloeisel van de Wta aangewezen als onafhankelijk extern toezichthouder. Een nieuw vergunningenstelsel voor accountantskantoren maakt het geheel compleet. Gedurende de gehele wordingsgeschiedenis van de nieuwe wet is het NIVRA actief betrokken geweest bij de gedachtevorming en de uiteindelijke inhoud.

De proactieve rol van het NIVRA wordt door de achterban en het maatschappelijk verkeer meer en meer onderkend en gewaardeerd. Tegelijk blijft er nog veel huiswerk te doen, als het gaat om het imago van het accountantsberoep, de toegankelijkheid en kwaliteit van de regelgeving en de toegevoegde waarde van de beroepsorganisatie naar de leden. Die thema's zullen dan ook in de komende jaren de agenda van het NIVRA bepalen.

Regelgeving

De komst van de Wta past in de hausse van nieuwe wet- en regelgeving waarmee het accountantsberoep de laatste jaren is geconfronteerd. Na de geruchtmakende financiële schandalen stond herstel van vertrouwen voorop. Inmiddels werken ondernemingen en accountants intensief aan de invoering van SOX, IFRS, Tabaksblat en meer.

Een dreigend effect van deze regelgeving is een toename van de bureaucrativering en juridisering van het accountantsvak. Steeds vaker komt dan ook de vraag op in hoeverre de huidige wet- en regelgeving effectief bijdraagt aan innovatie en economische groei. De bijkomende administratieve lasten worden door marktpartijen en politiek meer en meer als obstakel ervaren. Ook accountants ontkomen niet aan de vraag wat de meerwaarde is van hun dienstverlening, ten behoeve van zowel cliënten als het maatschappelijk verkeer. De vraag wordt dwingender, omdat het vermijden van aansprakelijkheid steeds bepalender dreigt te worden voor het handelen van de accountant.

Het NIVRA heeft als 'standard setter' voor het accountantsberoep een eigen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en effectiviteit van de beroepsregels. Het afgelopen jaar is veel tijd geïnvesteerd in een volledige revisie van het regelgevend bouwwerk. Doel van dit ambitieuze project was het realiseren van een coherent en toegankelijk systeem van beroepsregels, waarin de elementen van de 8e EU-richtlijn, de Wta, de WRA, de Wtra en de Gedrags- en Beroepscode (GBC) en alle richtlijnen en nadere voorschriften in lijn werden gebracht en op elkaar werden afgestemd. Op dit moment liggen voorstellen voor een nieuwe GBC ter consultatie voor bij de leden. De kwaliteit, transparantie en praktische bruikbaarheid van de wet- en regelgeving zullen ook de komende jaren de agenda van het NIVRA blijven bepalen.

Pluriformiteit

Het NIVRA kent een pluriforme achterban; van de ruim 11.600 actieve leden-registeraccountants zijn er circa 6.300 werkzaam in de controle/assurancepraktijk en ruim 5.300 bekleden een andere positie. Toch heeft het accent in de activiteiten van het NIVRA in de afgelopen jaren sterk gelegen op de ondersteuning van het openbare beroep. De activiteiten richting de overige ledengroeperingen waren de afgelopen jaren niet adequaat.

Het NIVRA heeft uitdrukkelijk aangegeven te willen streven naar een pluriforme organisatie. In het verslagjaar is daarom intensief gediscussieerd over een nieuwe invulling van het pluriforme karakter van de beroepsorganisatie. Het bestuur hoopt met de uiteindelijke uitkomsten alle leden in de toekomst beter aan zich te kunnen binden, door verbeterde prestaties als regelgever, belangenbehartiger, titelverdediger en dienstverlener. De meerwaarde van het lidmaatschap zal ook voor de niet-openbare beroepsgenoten nadrukkelijker zichtbaar moeten zijn.

De uitkomsten van de discussie zijn getoetst in een reeks paneldiscussies met leden uit alle groeperingen; een kwetsbare wijze van opstellen van het NIVRA, die waardering kreeg van de leden en ons tegelijk veel huiswerk voor de toekomst meegaf. De uitkomsten van de panels zijn in de vorm van een enquête nog eens aan alle leden voorgelegd. Het beleid voor een pluriforme organisatie zal uiteindelijk aan de ledenvergadering worden voorgelegd.

Arbeidsmarkt

Toegenomen regelgeving, nieuwe eisen aan het vakgebied en internationalisering resulteren in een groeiende vraag naar accountants vanuit de markt. De instroom van nieuw afgestudeerde jonge professionals kan met die ontwikkeling momenteel geen gelijke tred houden. Dus groeit de zorg van het NIVRA over de situatie op de arbeidsmarkt. In het verslagjaar zijn de eerste stappen gezet om vraag en aanbod van menselijk kapitaal in de toekomst weer adequaat op elkaar te laten aansluiten. Dat vraagt bijvoorbeeld om verhoogde aandacht voor de structuur van de opleiding tot registeraccountant, die opnieuw tegen het licht zal worden gehouden. Opleidingsaanbod en marktvraag lijken onvoldoende op elkaar afgestemd. Bovendien zijn de verleidingen om tussentijds uit te stappen gedurende het studietraject groter geworden, mede door de nieuwe BaMa-structuur van de universiteiten. Ook de verplichte praktijkstage is een punt van aandacht; de gecombineerde druk van studie, werk en gezin hebben een negatief effect op de motivatie van jonge medewerkers en lijken te resulteren in een hogere uitstroom. Tenslotte is er de beeldvorming rondom het accountantsvak, die nog steeds niet bijdraagt aan de aantrekkingskracht van het beroep op scholieren en studenten. Het bouwen aan een beter imago vereist echter een lange adem en een zorgvuldige voorbereiding.

Een krachtige bureau-organisatie

Ook in het verslagjaar zijn flinke stappen gezet ten aanzien van de professionalisering van de eigen bureauorganisatie van het NIVRA; een proces dat twee jaar geleden door het NIVRA-bestuur in gang is gezet. Met name de versterking van de vaktechnische gelederen heeft dit jaar aandacht gekregen, hoewel niet alle volgens de begroting geplande vacatures konden worden vervuld.

Om registeraccountants adequaat te kunnen ondersteunen is de aanwezigheid van vakgenoten binnen de eigen beroepsorganisatie immers een voorwaarde. Het aantal registeraccountants binnen het NIVRA zelf is sterk gegroeid en zal ook het komend jaar nog toenemen. Op management niveau is de organisatie eveneens versterkt, als het gaat om de afdelingen communicatie en permanente educatie.

Het meer projectmatig werken begint, na een intensief opleidingstraject, thans daadwerkelijk invulling te krijgen en beter aan te sluiten op de kernthema's die het bestuur voor de komende jaren heeft geformuleerd. De coördinatie van de diverse projecten is op een centrale positie binnen het management team belegd om de voortgang adequaat te kunnen bewaken.

De resultaten van de totale professionaliserings- en efficiëncyslag worden inmiddels duidelijk zichtbaar, niet alleen in een verbeterde dienstverlening van het NIVRA, maar ook in een sterkere financiële positie. Een stevige besparingsoperatie heeft zijn vruchten afgeworpen.

Maar we zijn er nog niet. In de komende periode moet de dienstverlening naar de verschillende ledengroeperingen van de beroepsorganisatie nader worden ingevuld, en zullen nieuwe accenten worden gelegd, als uitvloeisel van de discussie over de pluriformiteit. Dat heeft ook gevolgen voor de professionele bezetting.

De nieuw benoemde speerpunten van beleid, zoals recent benoemd door het bestuur, zullen hun weerslag hebben op de bureauorganisatie. De proactieve rol naar het maatschappelijke verkeer en de verdere verbetering van de dienstverlening naar de leden blijven tegelijkertijd hoog op de agenda staan; ook die vragen om een optimaal functionerende bureau-organisatie.

Speerpunten voor 2006

Op basis van een analyse van de professionele en maatschappelijke ontwikkelingen, en na raadpleging van leden, heeft het NIVRA een nieuwe beleidsagenda voor 2006 en volgende jaren opgesteld. Hierop zijn de volgende bestuurlijke prioriteiten aangegeven:

- 1. Verbetering van kwaliteit en invoering van nieuwe regelgeving**
De toenemende regeldruk stelt hogere eisen aan de kwaliteit van nieuwe regels. Het project concentreert zich op het proces van totstandkoming en implementatie van beroepsregels en moet leiden tot een betere kwaliteit van de regels, een betere kennis ervan bij de beroepsbeoefenaren, alsmede de kunde om deze regels adequaat toe te passen.
- 2. Verbetering van de kwaliteit van de controle**
Het NIVRA investeert veel in activiteiten die uiteindelijk moeten bijdragen aan een betere kwaliteit van de controle. Het is van belang te weten (en te meten) in hoeverre de inspanningen bijdragen aan het gewenste doel. Dit moet resulteren in een beter inzicht in de kwaliteit van de controle in publieke en private sector, o.a. middels systematische reviews. Op basis van de bevindingen worden gerichte activiteiten ondernomen ter ondersteuning van de beroepspraktijk.
- 3. Intensivering beroeps- en publieksvoorlichting.**
De matige reputatie van het beroep vormt een obstakel in het maatschappelijk verkeer en op de arbeidsmarkt. Het project beoogt een krachtiger en meer eigentijdse profilering van de accountant bij het publiek en op de arbeidsmarkt.
- 4. Herziening van aanbod en structuur van de opleidingen**
De huidige accountancy-opleidingen zijn onvoldoende in staat om aan de uiteenlopende behoeften van de markt tegemoet te komen: meer differentiatie is gewenst. Een nieuw in te stellen commissie evalueert aanbod en structuur van de huidige opleidingen en formuleert een visie en aanbevelingen voor de toekomst.
- 5. Corporate & government governance: de inrichting van een optimaal functionerende 'controlestraat'**
De interne beheersing van een organisatie is in hoge mate afhankelijk van een goed functionerende 'controlestraat' en de governance, waarin deze is ingebed. Deze prioriteit richt zich op de optimalisering van de rollen van management, intern en extern accountant alsmede toezichhouders in het kader van interne beheersing.
- 6. Rechtmatigheid**
De discussies rond rechtmatigheid hebben het afgelopen jaar geleid tot een aantal concrete initiatieven van de zijde van zowel NIVRA als de betrokken overheden. Doel van deze prioriteit is een zorgvuldige effectuering van de geformuleerde afspraken en intenties.
- 7. Implementatie van de pluriforme organisatie**
Een adequaat functionerende (financiële) controleketen veronderstelt een beroepsorganisatie waarin de RA's uit diverse functies zijn vertegenwoordigd. Op basis van het rapport van de commissie Pluriformiteit wordt gewerkt aan een beroepsorganisatie waarin zowel het algemene belang als de diverse deelbelangen zich op evenwichtige wijze tot elkaar verhouden.
- 8. Assurance bij elektronische verantwoording**
Hogere eisen ten aanzien van de kwaliteit en efficiëntie van de controle noodzaken een optimale inzet van informatietechnologie. Assurance van elektronische verantwoordingen staat in dit project centraal. Daarnaast wil het NIVRA met dit project de bekendheid van de accountant met elektronische verantwoording op een hoger peil brengen.

2. Resultaat

Het boekjaar is afgesloten met een resultaat van € 1.699 tegenover een negatief resultaat van € 960 over 2003/2004 en een resultaat van € 480 volgens de herziene begroting van 2004/2005 (bedragen in duizenden euro's voorzover niet anders vermeld).

Het - ten opzichte van de herziene begroting – voordelig verschil ad € 1.219 is veroorzaakt door de sterke verbetering van het resultaat van VERA: € 300, bezuinigingen als gevolg van het vorig boekjaar aangevangen programma van kostenbeheersing: € 395, lagere personeelslasten door niet ingevulde vacatures en door besparingen: € 335, een hogere doorbelasting aan gelieerde organisaties: € 188, een hogere contributieopbrengst: € 143 en overige: € 281. Het resultaat is negatief beïnvloed door het verlies van CTK: € 423.

In het boekjaar is een aantal afdelingen versterkt (waaronder beroepsontwikkeling en – reglementering, communicatie en VERA), terwijl besparingen zijn gerealiseerd bij de ondersteunende diensten. Onderstaand volgt een overzicht van de personele bezetting per 31 augustus ('full time equivalents'):

	2005 (FTE)	2004 (FTE)
Algemeen	3,0	2,5
Beroepsontwikkeling en regelgeving	20,0	18,3
VERA	7,6	6,2
Stagebestuur en Examenbureau	4,0	4,0
Bibliotheek	4,0	3,6
Communicatie	9,7	7,2
	<u>48,3</u>	<u>41,8</u>
Ondersteunende diensten		
- Personeelsdiensten	2,1	1,5
- Financiële administratie	10,2	12,0
- ICT en applicatiebeheer	5,9	5,8
- Facilitair bedrijf	8,0	8,8
- Centrale personen administratie	2,1	2,0
	<u>28,3</u>	<u>30,1</u>
Totaal bureau	76,6	71,9
Gelieerde instellingen *	<u>9,0</u>	<u>8,7</u>
Totaal inclusief gelieerde instellingen	<u>85,6</u>	<u>80,6</u>

* Medewerkers staan weliswaar op de loonlijst van het NIVRA, echter de hiermee gepaard gaande kosten worden doorberekend aan de betreffende gelieerde instellingen.

3. Financiële positie

De financiële positie kan aan de hand van de balansen per 31 augustus als volgt worden weergegeven (voorzover niet anders is vermeld luiden bedragen in duizenden euro's).

	2005 €	2005 €	2004 €	2004 €
VERMOGEN OP LANGE TERMIJN				
Eigen vermogen	3.474		1.775	
Voorzieningen	-		1.871	
		3.474		3.646
VASTGELEGD OP LANGE TERMIJN				
Vaste activa		-/- 882		-/- 1.014
Beschikbaar voor financiering van het werkkapitaal		2.592		2.632
Dit werkkapitaal is als volgt samengesteld:				
Vorraden		-		7
Vorderingen		2.368		1.564
Liquide middelen		2.226		2.671
		4.594		4.242
Kortlopende schulden		-/- 2.002		-/- 1.610
Werkkapitaal		2.592		2.632

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening.

4. Kerncijfers

De onderstaande kerncijfers zijn ontleend aan de balans en staat van baten en lasten van de afgelopen vijf jaar. Voorzover niet anders is vermeld luiden bedragen in duizenden euro's.

	2004/ 2005	2003/ 2004	2002/ 2003	2001/ 2002	2000/ 2001
Baten					
Contributies en inschrijfgelden	9.392	7.617	6.285	5.801	5.967
Cursussen VERA	2.262	1.780	1.848	1.777	1.640
Resultaat	1.699	- 960	- 1.853	- 1.155	- 693
Personeel					
Personeelskosten	6.250	6.027	5.031	4.807	4.528
Gemiddeld aantal werknemers (FTE)	83	78	76	76	74
Kosten per werknemer	75	77	66	63	61
Financiering					
Eigen vermogen	3.474	1.775	2.735	4.588	5.741
Aantal leden					
Openbaar accountant	4.348	4.320	4.338	4.376	4.521
Overheidsaccountant	1.283	1.312	1.298	1.265	1.279
Interne accountant	639	590	553	531	559
Werkzaam in overige beroepen *	5.332 *	5.229	5.107	4.975	4.827
Totaal actief	11.602	11.451	11.296	11.147	11.186
Niet actief	2.171	2.106	2.056	2.054	2.005
Totaal	13.773	13.557	13.352	13.201	13.191
* <i>Waarvan FINAD</i>	4.527	4.426	4.362	4.289	4.144
Gemiddelde contributie per lid (euro)	675	557	468	438	452

5. Vooruitblik

De Wta is bijna een feit eind 2005. In de wet wordt een aantal zaken geregeld die voor de komende jaren direct van invloed zullen zijn op onze organisatie.

Zo vervalt de wettelijke taak van het (doen) verzorgen van het onderwijs (Examenbureau), wordt er een Commissie Eindtermen Accountancy (CEA) ingevoerd en neemt de AFM (een deel van) de toezichtstaak over. Tevens zal het CTK worden verzelfstandigd door de activiteiten onder te brengen in een onafhankelijke organisatie. De verwachting is dat dit in de loop van 2006 zal gebeuren.

Ook de Wet tuchtrechtspraak accountants (Wtra) heeft consequenties voor onze organisatie. Het is de bedoeling dat het tuchtrecht zal vervallen, er komt een accountantskamer bij de rechtbank in Zwolle (publieke financiering) en het NIVRA zal een geschillencommissie dienen op te richten voor die -in oude termen- tuchtzaken die niet bij de accountantskamer terecht komen.

De afdeling beroepsontwikkeling en -reglementering zal door deze nieuwe wetten veel aandacht moeten geven aan nieuwe regelgeving. Tevens zullen de aanpassingen van de internationale regelgeving de nodige inspanningen vergen.

De baten voor het boekjaar 2005/2006 betreffen voornamelijk contributies, welke zijn vastgesteld in de ledenvergadering van 9 december 2004. Naar verwachting zal het komend jaar een batig saldo opleveren.

Gezien de financiële positie en de verwachting dat het komende boekjaar geen belangrijke investeringen benodigd zijn, zullen geen externe financieringen worden aangegaan.

Het dienstverleningscontract met de Stichting NIVRA-Nyenrode is in het jaar 2005 beëindigd. Hierdoor vervalt de jaarlijkse vergoeding van ongeveer € 700, hetgeen grotendeels wordt gecompenseerd door overgang van medewerkers naar de Stichting NIVRA-Nyenrode, herplaatsing van medewerkers binnen het bureau en door natuurlijk verloop.

In het komend jaar hopen wij een aantal vacatures te kunnen invullen en daarmee een bureau-bezetting van 81 FTE te realiseren.

Jaarrekening 2004/2005

Doelstelling

Het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA) is een openbaar lichaam (publiek-rechtelijke beroepsorganisatie), gevestigd in Amsterdam.

Het NIVRA heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de registeraccountants en de behartiging van hun gemeenschappelijk belang. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer van de stand van de registeraccountants en het verzorgen of doen verzorgen van een opleiding tot het theoretische gedeelte van het accountantsexamen.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen:

Prof. dr. mr. F. van der Wel RA, voorzitter

W.P. van Wijngaarden RA, vice voorzitter

J.J.M. Boers RA

W. Bouwknecht RA

Dr. P.A.M. Diekman RA

H. Kroeze RA

L.A.M. van den Nieuwenhuijzen RA

J.A.M. Stael RA

C.J. Vrolijk RA

Management team

Het bureau wordt geleid door:

G.A. Smit RA, algemeen directeur

Drs. R.G. Bosman RA, directeur beroepsontwikkeling en -reglementering

Drs. B.J. G. Wammes, hoofd ledenservice & public affairs

Drs. J.M. Lagerberg RA, hoofd controlling en bedrijfsvoering

Mr. drs. E. Boom, bestuurs- en directiesecretaris

Balans per 31 augustus

(vóór bestemming van het resultaat)

(alle bedragen in € 1.000, tenzij anders vermeld)

ACTIEF	2005 €	2005 €	2004 €	2004 €
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Bouwkundige aanpassingen huurpand	280		339	
Kantoorinventaris en installaties	381		420	
Computer en overige apparatuur	221		255	
		882		1.014
Som der vaste activa		882		1.014
Vlottende activa				
Vorraden		-		7
Vorderingen				
Debiteuren	1.309		482	
Belasting en premies sociale verzekeringen	30		101	
Pensioenpremie personeel	109		152	
Te factureren toetsingen	274		360	
Overlopende activa	646		469	
		2.368		1.564
Liquide middelen		2.226		2.671
Som der vlottende activa		4.594		4.242
Totaal		5.476		5.256

PASSIEF	2005 €	2005 €	2004 €	2004 €
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.775		2.735	
Resultaat boekjaar	<u>1.699</u>		<u>- 960</u>	
		3.474		1.775
Vorzieningen				
Pensioenvoorziening	<u>-</u>		<u>1.871</u>	
		-		1.871
Kortlopende schulden				
Crediteuren	348		41	
Belasting en premies sociale verzekeringen	178		156	
Overlopende passiva	<u>1.476</u>		<u>1.413</u>	
		2.002		1.610
Totaal		<u><u>5.476</u></u>		<u><u>5.256</u></u>

Staat van baten en lasten

(bedragen in € 1.000, tenzij anders vermeld)

	2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	2003/2004
	€	€	€
Contributies en inschrijfgelden	9.392	9.235	7.617
VERA	2.262	1.905	1.780
Toetsing kwaliteit (CTK)	2.261	1.730	1.413
Examenbureau en Stagebestuur	575	588	480
Bijdrage 't Vertrouwen hersteld/t	-	-	445
Overige	513	360	595
Som der baten	15.003	13.818	12.330
Lonen en salarissen	4.877	4.882	4.418
Sociale lasten en pensioenen	852	1.196	1.926
Overige personeelskosten	521	507	479
Afschrijvingen	388	365	349
Huisvestingskosten	1.109	1.125	1.040
Kosten ondersteuning beroepsuitoefening	6.842	6.162	6.044
Overige bureaunkosten	459	657	610
Som der lasten	15.048	14.894	14.866
Doorberekend aan derden en overige	- 1.744	- 1.556	- 1.576
Lasten na doorberekening derden	13.304	13.338	13.290
Resultaat boekjaar	1.699	480	- 960

Toelichting

Kasstroomoverzicht

(bedragen in € 1.000, tenzij anders vermeld)

	2005 €	2005 €	2004 €	2004 €
Resultaat	1.699		- 960	
Afschrijvingen	388		349	
Cash flow		2.087		- 611
Onttrekking en vrijval voorzieningen		- 1.871		491
Mutatie voorraden	7		54	
Mutatie vorderingen	- 804		59	
Mutatie kortlopende schulden	392		- 514	
		- 405		- 401
Kasstroom uit operationele activiteiten		- 189		- 521
Investerings in materiële vaste activa	256		304	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		- 256		- 304
Aflossing langlopende leningen u/g	-		1.361	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		1.361
Netto-kasstroom (mutatie liquide middelen)		- 445		536
Beginstand liquide middelen		2.671		2.135
Eindstand liquide middelen		2.226		2.671

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Algemene grondslagen

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cash flow, die bestaat uit het resultaat vermeerderd met de afschrijvingslasten, afzonderlijk gepresenteerd.

Toelichting op kasstromen

De netto-kasstroom is, ondanks het resultaat, negatief als gevolg van het extern onderbrengen van de pensioenverplichtingen en als gevolg van de toegenomen vorderingen op met name de vier grote kantoren (in verband met toetsingen).

Toelichting

Algemeen

Alle bedragen luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. Het boekjaar betreft de periode van 1 september tot en met 31 augustus.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen c.q. nominale waarden.

Het resultaat - batig/nadelig saldo - wordt bepaald als verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde diensten en de kosten en andere lasten over het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen onder aftrek van op de geschatte economische gebruiksduur gebaseerde afschrijvingen.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarden onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden uitsluitend middelen opgenomen die binnen 12 maanden beschikbaar zijn voor de rechtspersoon. Middelen die langer dan 12 maanden niet beschikbaar zijn worden gepresenteerd onder de financiële vaste activa.

Pensioenvoorziening

De pensioenvoorziening is actuarieel berekend en gebaseerd op contracttarieven en een rekenrente van 3%.

Toelichting
(bedragen in € 1.000, tenzij anders vermeld)

Balans

Materiële vaste activa

Het verloop gedurende het boekjaar is als volgt:

	Bouwkundige aanpassingen huurpand	Kantoor- Inventaris en installaties	Computer- en overige apparatuur	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde begin boekjaar	339	420	255	1.014
Investerings	34	41	181	256
	<u>373</u>	<u>461</u>	<u>436</u>	<u>1.270</u>
Afschrijvingen	<u>93</u>	<u>80</u>	<u>215</u>	<u>388</u>
Boekwaarde eind boekjaar	<u>280</u>	<u>381</u>	<u>221</u>	<u>882</u>
De cumulatieve afschrijvingen per 31 augustus 2005	<u>237</u>	<u>279</u>	<u>203</u>	<u>719</u>

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de volgende geschatte economische gebruiksduur van de materiële vaste activa.

Bouwkundige aanpassingen huurpand	3 tot 5 jaar *
Kantoorinventaris en installaties	5-10 jaar
Computer en overige apparatuur	3-7 jaar

* afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de resterende looptijd van het huurcontract

Vorraden

Betreft Richtlijnen voor de Accountantscontrole eind vorig boekjaar.

Vorderingen

	2005 €	2004 €
Debiteuren	1.388	590
Voorziening voor oninbaarheid	<u>- 79</u>	<u>- 108</u>
	<u>1.309</u>	<u>482</u>

TOELICHTING

	2005 €	2004 €
Belasting en premies sociale verzekeringen	30	101
Pensioenpremie personeel	109	152
Te factureren toetsingen	274	360
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde premies	61	69
Vooruitbetaalde bijdragen internationale lidmaatschappen	109	29
Vooruitbetaalde overige bijdragen	103	82
Vooruitbetaalde kosten campagnes	69	57
Huisvestingskosten	56	55
Overige	248	177
	646	469

	2005 €	2004 €
Liquide middelen		
Banken	376	271
Depositotegoeden	1.850	2.400
	2.226	2.671

De onder liquide middelen opgenomen depositotegoeden komen alle in september 2005 beschikbaar.

Eigen vermogen

	2005 €	2004 €
Algemene reserve		
Saldo begin boekjaar	2.735	2.309
Saldo fondsen	-	1.968
Resultaatbestemming	- 960	- 1.542
Saldo eind boekjaar	1.775	2.735

Het saldo van het Onderwijs, Garantie en Ondersteuningsfonds, het VERA Egalisatiefonds en het Fonds Wetenschappelijke Arbeid is eind boekjaar 2003/2004 overgebracht naar de Algemene reserve.

Toelichting

Voorzieningen

Pensioenvoorziening

Alle pensioenverplichtingen zijn extern ondergebracht.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2005 €	2004 €
Saldo begin boekjaar	1.871	979
Uitkeringen	- 85	- 116
Dotatie pensioentoeslagen en -verplichtingen	-	990
Rente	-	18
Extern ondergebracht	- 1.710	-
Vrijval ten gunste van pensioenlasten	- 76	-
	<u>-</u>	<u>1.871</u>
Saldo eind boekjaar	<u>-</u>	<u>1.871</u>

Toelichting

Kortlopende schulden

	2005 €	2004 €
Crediteuren	<u>348</u>	<u>41</u>
Belasting en premies sociale verzekering	<u>178</u>	<u>156</u>
Overlopende passiva		
Vakantietoeslag, -dagen en 13 ^e maand	509	479
Bijdragen controllers instituut	205	205
Advieskosten	172	46
Cursusopbrengsten	95	7
Detacheringskosten	77	76
Arbeidsmarktcampagne	72	8
Honoraria	50	156
Overige	296	436
	<u>1.476</u>	<u>1.413</u>

Niet in de balans opgenomen activa, verplichtingen en gestelde zekerheden

Relatie met de Stichting NIVRA-Nyenrode

Per 1 september 2001 werd de verzelfstandiging van de NIVRA-Nyenrode-opleiding gerealiseerd. De opleidingsfaciliteiten werden ondergebracht in de Stichting NIVRA-Nyenrode. In verband met deze verzelfstandiging werden activa en passiva door het NIVRA overgedragen aan de Stichting.

Door het NIVRA is een comfort letter afgegeven aan de Stichting NIVRA-Nyenrode, waarin het NIVRA, mede gelet op haar wettelijke verplichting tot het doen verzorgen van de accountantsopleiding, heeft bevestigd, dat het NIVRA maatregelen zal treffen om de continuïteit van de opleiding te waarborgen mocht die continuïteit als gevolg van een eventuele negatieve resultaatontwikkeling in gevaar komen.

Als gevolg van het vervallen van de wettelijke taak tot het (doen) verzorgen van een accountantsopleiding zal het NIVRA zich terugtrekken uit de Stichting NIVRA-Nyenrode. Dit wordt geregeld in de overeenkomst tussen het NIVRA, de Stichting NIVRA-Nyenrode en de Universiteit Nyenrode welke wordt geëffectueerd bij de inwerkingtreding van de Wet Toezicht Accountantsorganisaties (WTA) .

Partijen zijn overeengekomen dat bovengenoemde comfort letter alsdan komt te vervallen.

Met deze overeenkomst is een totaalbedrag gemoeid van € 1.225, waarvan € 750 in een periode van 7,5 jaar wordt geïnvesteerd in het wetenschapsfonds NIVRA-Nyenrode, € 175 dient ter dekking van de extra kosten van het NIVRA in verband met de afwikkeling van het dienstverleningscontract met de Stichting NIVRA-Nyenrode en € 300 in een periode van 7,5 jaar dient als vergoeding voor het gebruik van de naam NIVRA. Zodra de WTA in werking treedt zullen de financiële gevolgen in de jaarrekening worden opgenomen.

Het fonds kent een adviescommissie welke beslist over de aanwending van de fondsmiddelen. Het NIVRA heeft hierin de helft van het aantal stemmen, zij het dat de rector magnificus van de Universiteit Nyenrode in voorkomende gevallen op grond van zijn wetenschappelijke verantwoordelijkheid een vetomogelijkheid heeft als het gaat om de aanwending van middelen uit het fonds.

Overige dienstverleningscontracten

Het NIVRA heeft met derden dienstverleningscontracten afgesloten. Die contracten houden onder meer in dat het NIVRA personeel in loondienst heeft en vervolgens de kosten doorberekent aan de betrokken instellingen. Dit betreft in het boekjaar 2004/2005 9 FTE en een salarissom ad € 483.

Huurcontracten

Het NIVRA heeft een huurcontract afgesloten voor een periode van 5 jaar voor het kantoorpand A.J. Ernststraat 55 en de opslagruimte Mensinge 28. Het contract loopt af in 2008. De jaarlijkse huursom wordt geïndexeerd en bedraagt € 666. Hiervoor is een bankgarantie afgegeven ten bedrage van € 263.

Pensioenen

Onderzoek naar modernisering van de pensioenregeling is gaande. Naar verwachting zal het komend boekjaar een nieuwe regeling worden overeengekomen.

Met ingang van boekjaar 2005/2006 zullen de toegezegde pensioenen worden verwerkt conform Richtlijn 271-nieuw. De gevolgen van deze komende stelselwijziging worden het komend jaar in kaart gebracht.

Belastingen

Over de toepassing van enkele specifieke belastingregelingen in de komende jaren is thans contact gelegd met de belastingdienst. Het standpunt van de belastingdienst is nog niet bekend. Mogelijke financiële consequenties met betrekking tot oude boekjaren zijn niet te kwantificeren. Derhalve is terzake geen verplichting opgenomen.

Toelichting

Staat van baten en lasten

Baten

Contributies

	2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	2003/2004
	€	€	€
Ledenbestand per 1 september	9.231	9.231	7.503
Bij: nieuwe leden	273	199	219
Af: doorhalingen	- 29	- 41	- 18
Af: verminderingen	- 13	- 21	- 9
Af: groepsovergang	- 166	- 185	- 138
Mutatie voorziening oninbaar	-	- 30	1
	9.296	9.153	7.558
Inschrijfgelden	96	82	59
Totaal contributies en inschrijfgelden	9.392	9.235	7.617

De contributies bedragen € 9.296 (2003/2004: € 7.558) en zijn € 143 hoger dan begroot, met name als gevolg van een hogere toestroom van nieuwe leden. Het aantal nieuwe leden bedraagt 388 (begroot: 330). Aan inschrijfgelden is € 96 geïncasseerd, ofwel € 14 meer dan begroot.

VERA

De bijdrage van deelnemers aan cursussen bedraagt € 2.262 ofwel € 357 hoger dan begroot. Dit is met name het gevolg van een groter aantal deelnemers (615 meer dan begroot).

CTK

Het toetsen van een aantal grote kantoren heeft meer tijd gekost dan gepland, waardoor de opbrengsten van toetsingen € 531 hoger zijn dan begroot (de directe kosten zijn € 881 hoger dan begroot).

Overige baten

Betreft opbrengsten van publicaties (€ 89), abonnementen (€ 205), bijeenkomsten leden (€ 84), rente (€ 116) en overige (€ 19). In totaal € 513 (2003/2004: € 595).

Aantal werknemers

Het gemiddeld aantal personeelsleden (FTE) bedraagt 83 (2003/2004: 78).

Sociale lasten en pensioenen

	2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	2003/2004
	€	€	€
Werknemersverzekeringen	426	440	438
Pensioenlasten	359	663	1.423 *
Flexibel SpaarPensioen	67	93	65
	852	1.196	1.926

* Inclusief éénmalige last voorgaande jaren ad € 796

De pensioenlasten zijn lager dan begroot omdat geen nieuwe pensioentoeslagen zijn toegezegd (€ 170) en door de bedongen korting op de administratiekosten van de koopsom voor indexatieverplichtingen (€ 110).

Toelichting

Huisvestingskosten

	2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	2003/2004
	€	€	€
Huur en service	795	733	714
Onderhoud	19	32	38
Catering	116	110	106
Overige huisvestingskosten	179	250	182
	1.109	1.125	1.040

Kosten ondersteuning beroepsuitoefening

Bestuur en commissies	216	295	210
Advieskosten	448	220	152
Internationale lidmaatschappen	338	352	368
Internationale werkzaamheden	132	195	247
Bijdragen, nationale lidmaatschappen	368	428	402
Uitbesteding projecten	277	283	202
Tuchtrechtspraak	246	315	229
Bibliotheek	54	70	41
“de Accountant”	130	145	138
Publicaties	126	175	169
Bijeenkomsten leden	178	235	170
Campagnes/brochures	481	440	436
	2.994	3.153	2.764
Toetsing kwaliteit	2.333	1.452	1.452
VERA	1.231	1.183	1.064
Stagebestuur	202	283	236
Examenbureau	82	91	77
	3.848	3.009	2.829
Reguliere kosten ondersteuning beroepsuitoefening	6.842	6.162	5.593
Kosten 't Vertrouwen hersteld/t	-	-	451
Totale kosten ondersteuning beroepsuitoefening	6.842	6.162	6.044

De Advieskosten zijn € 228 hoger dan begroot als gevolg van de ondersteuning bij de ledenraadpleging en als gevolg van advies inzake een nieuwe pensioenregeling.

De kosten van toetsing kwaliteit zijn € 881 hoger dan begroot. Het toetsen van een aantal grote kantoren heeft meer tijd gekost dan gepland. Ook hebben de leden van het College meer tijd besteed aan de begeleiding van de processen en evaluaties en is de software, in het licht van de oprichting van de nieuwe organisatie versneld afgeschreven.

Toelichting

Overige bureaunkosten

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
ICT	102	166	120
Onderhoud inventaris en machines	18	21	17
Drukwerk en kantoorbehoeften	58	150	149
Porti	102	150	156
Telefoon en fax	67	70	65
Overige	112	100	103
	459	657	610

Verdergaande elektronische opslag en verzending van informatie heeft geleid tot besparingen op drukwerk, papier en porti van € 140 ten opzichte van begroting.

Doorberekend aan derden en overige

Het NIVRA verricht administratieve diensten, personeelswerk en overige diensten voor gelieerde organisaties. Daarvoor zijn de volgende bedragen in rekening gebracht:

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
Stichting NIVRA-Nyenrode	680	631	679
NOREA	231	224	219
Controllers Instituut	282	184	191
Raad voor de Jaarverslaggeving	184	177	175
Instituut voor Internal Auditors	171	158	122
Vereniging voor Registercontrollers	135	105	100
Overige	61	77	90
Totaal	1.744	1.556	1.576

Onder "kosten van ondersteuning beroepsuitoefening" is onder het hoofd "bijdragen, nationale lid-maatschappen" een bijdrage van € 205 voor het Controllers Instituut (CI), € 45 voor het Instituut van Internal Auditors (IIA) en € 77 voor de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) opgenomen.

Beloningen directie en bestuur

De directiebeloning inclusief vergoeding voor pensioen over het boekjaar 2004/2005 is als volgt: G.A. Smit RA, algemeen directeur: € 261 en Drs. R.G. Bosman RA, directeur beroepsontwikkeling en – reglementering: € 211. De onkostenvergoeding aan de leden van het Algemeen Bestuur bedraagt in totaal € 14.

Toelichting

Resultaat per onderdeel

Het resultaat van de Beroepsorganisatie, VERA, Examenbureau, Stagebestuur en College Toetsing Kwaliteit (CTK) wordt vastgesteld mede op basis van interne doorberekeningen voor bureaunkosten.

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
Beroepsorganisatie	1.918	616	- 483
VERA	350	50	52
Examenbureau	- 262	- 273	- 251
Stagebestuur	116	77	3
CTK	- 423	10	- 281
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Resultaat	1.699	480	- 960

Resultaat Beroepsorganisatie

Het resultaat van de Beroepsorganisatie is als volgt samengesteld:

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
Baten			
Contributies en inschrijfgelden	9.392	9.235	7.617
Bijdragen 't Vertrouwen hersteld/t	-	-	445
Overige	513	360	595
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	9.905	9.595	8.657
Lasten			
Personeel	6.250	6.586	6.823
Huisvesting inclusief afschrijving	1.203	1.242	1.124
Kosten ondersteuning beroepsuitoefening	2.994	3.153	3.214
Overige bureaunkosten inclusief afschrijving	753	905	875
Intern doorberekende bureaunkosten	- 1.469	- 1.350	- 1.320
Doorberekende bureaunkosten aan derden en overige	- 1.744	- 1.556	- 1.576
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	7.987	8.979	9.140
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Resultaat	1.918	616	- 483

Toelichting

Resultaat VERA

Het resultaat van VERA is als volgt samengesteld:

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
Baten			
Bijdragen deelnemers reguliere cursussen	2.075	1.675	1.570
Bijdragen inhouse cursussen	164	200	143
Overige opbrengsten	23	30	67
	<u>2.262</u>	<u>1.905</u>	<u>1.780</u>
Lasten			
Directe kosten reguliere cursussen	1.072	993	849
Kosten ondersteuning beroepsuitoefening	159	190	214
Intern doorberekende bureaunkosten	681	672	665
	<u>1.912</u>	<u>1.855</u>	<u>1.728</u>
Resultaat	<u>350</u>	<u>50</u>	<u>52</u>

De bijdragen inzake inhouse cursussen zijn na aftrek van directe kosten verantwoord.

Resultaat Examenbureau

Het resultaat van het Examenbureau is als volgt samengesteld:

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
Baten			
Bijdragen	23	23	23
Lasten			
Vacatiegelden	14	43	34
Honoraria	19	15	16
Onkostenvergoedingen	5	12	5
Vergaderkosten	6	10	8
Overige kosten	38	10	14
Intern doorberekende bureaunkosten	203	206	197
	<u>285</u>	<u>296</u>	<u>274</u>
Resultaat	<u>- 262</u>	<u>- 273</u>	<u>- 251</u>

Toelichting

Resultaat Stagebestuur

Het resultaat van het Stagebestuur is als volgt samengesteld:

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
Baten			
Inschrijfgelden	101	87	89
Bijdragen	244	217	217
Toetsingsgeld	27	22	20
Examengelden	151	158	93
Begeleiding praktijkscripties	25	78	44
Overige	3	3	- 6
Totaal baten	551	565	457
Lasten			
Honoraria en kostenvergoedingen	150	170	132
Organisatiekosten	52	112	104
Intern doorberekende bureaunkosten	233	206	218
Totaal lasten	435	488	454
Resultaat	116	77	3

Resultaat College Toetsing Kwaliteit (CTK)

Het resultaat van het CTK is als volgt samengesteld:

	Rekening 2004/2005	Herziene begroting 2004/2005	Rekening 2003/2004
	€	€	€
Baten			
In rekening gebrachte toetskosten	2.261	1.730	1.413
Lasten			
Betaalde toetskosten	1.617	1.200	1.045
College	468	182	377
Overige kosten	248	70	77
Voorziening dubieuze vorderingen	-	-	- 47
Intern doorberekende bureaunkosten	351	268	242
	2.684	1.720	1.694
Resultaat	- 423	10	- 281

Overige gegevens

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Ik heb de jaarrekening 2004/2005 van het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants. Het is mijn verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Mijn controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient mijn controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Ik ben van mening dat mijn controle een deugdelijke grondslag vormt voor mijn oordeel.

Oordeel

Ik ben van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 augustus 2005 en van het resultaat over het boekjaar 2004/2005 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Den Haag, 14 november 2005

Drs. R.P. Krouwer RA

Voorstel tot bestemming van het resultaat 2004/2005

Het Algemeen Bestuur stelt voor het voordelig saldo van het boekjaar 2004/2005 van € 1.699 ten gunste van de Algemene reserve te brengen.

**Koninklijk Nederlands Instituut
van Registeraccountants**

A.J. Ernststraat 55
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
T 020 301 03 01
E nivra@nivra.nl
I www.nivra.nl